

HIV / AIDS

MUDr. Miroslava Zavřelová
Ústav preventivního lékařství
LF MU

e-mail: mizavrel@med.muni.cz

Historie nákazy

1981 San Francisco, New York

mladí pacienti s neobvyklými diagnózami

- **Kaposiho sarkom**
- **pneumocystová pneumonie**
- **těžké poruchy imunity**
- **wasting syndrom**

Historie nákazy - 1982

- **A**cquired
- **I**mmuno
- **D**eficiency
- **S**yndrome

**syndrom získaného imunodeficitu
(selhání imunity)**

HIV

**Human Immunodeficiency
Virus**

virus lidského imunodeficitu

Překonání
mezidruhové bariéry
mezi dvěma
živočišnými druhy:

šimpanz → člověk

HIV / AIDS

Charakteristika nákazy:

- **nevléčitelné onemocnění**
- **vysoký podíl bezpříznakových nákaz**
 - **nediagnostikované, neléčené případy**
 - **neznámé zdroje v populaci**
- **chronický průběh**
- **léčba náročná pro pacienta a nákladná**
- **sociální izolace HIV pozitivních osob**

Průběh nákazy HIV

- **nákaza**
- **akutní stádium = primoinfekce**
- **období latence – změny imunity bez příznaků**
- **onemocnění AIDS**

Průběh nákazy HIV

- **3 kategorie klinických příznaků**
- **3 kategorie laboratorních nálezů –
podle počtu CD4 lymfocytů
(druhu bílých krvinek)**

3 kategorie klinických příznaků

- **kategorie A**

bezpříznaková nákaza, akutní infekce HIV,
benigní PGL (přetrvávající generalizovaná lymfadenopatie)

- **kategorie B**

nespecifické příznaky trvající déle než 1 měsíc: horečky,
průjem, malé oportunní infekce (kandidové, herpetické apod.)

- **kategorie C**

velké oportunní infekce (pneumocystová pneumonie, toxoplasmová
encefalitis, TBC, kandidóza jícnu, kandidová bronchitis a pneumonie,
cytomegalovirová retinitis)
nádory (lymfom, Kaposhiho sarkom)

3 laboratorní kategorie

Podle počtu CD4 lymfocytů

- **kategorie 1**

nad 500/ μ l

- **kategorie 2**

200-500/ μ l

- **kategorie 3**

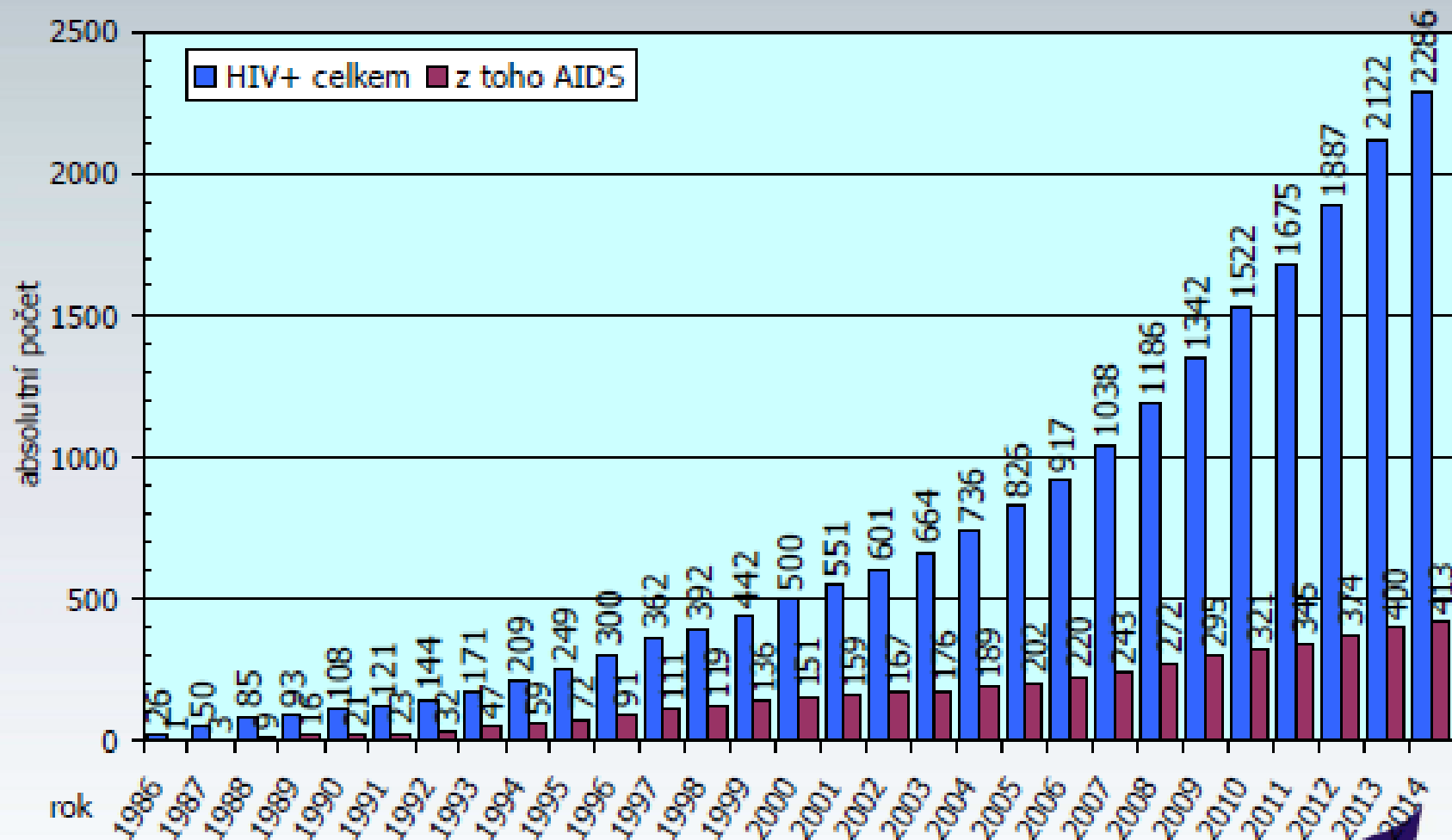
pod 200/ μ l

HIV / AIDS V ČESKÉ REPUBLICE

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Kumulativní údaje ke dni

31.8.2014

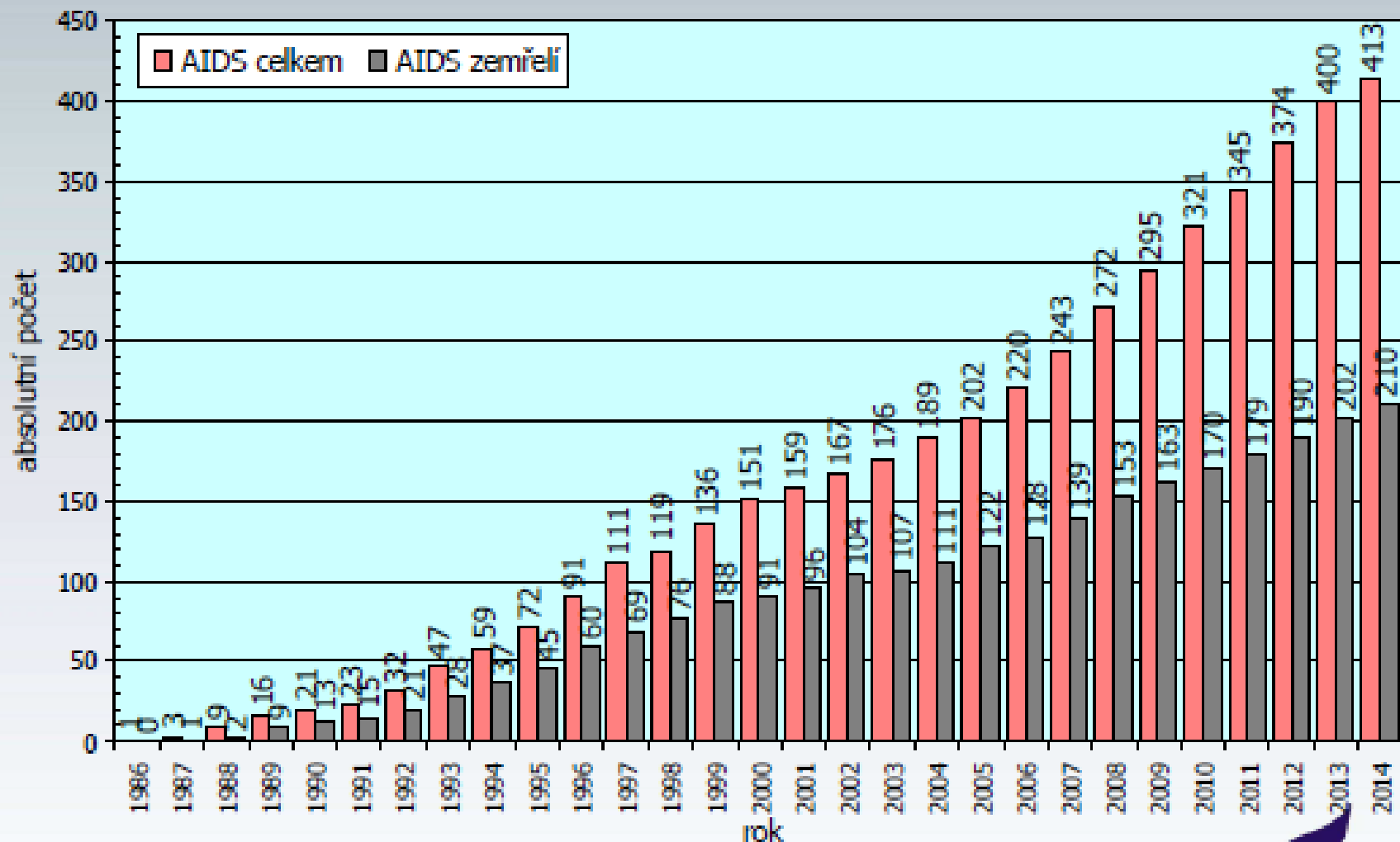

AIDS V ČESKÉ REPUBLICE

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Kumulativní údaje ke dni

31.8.2014

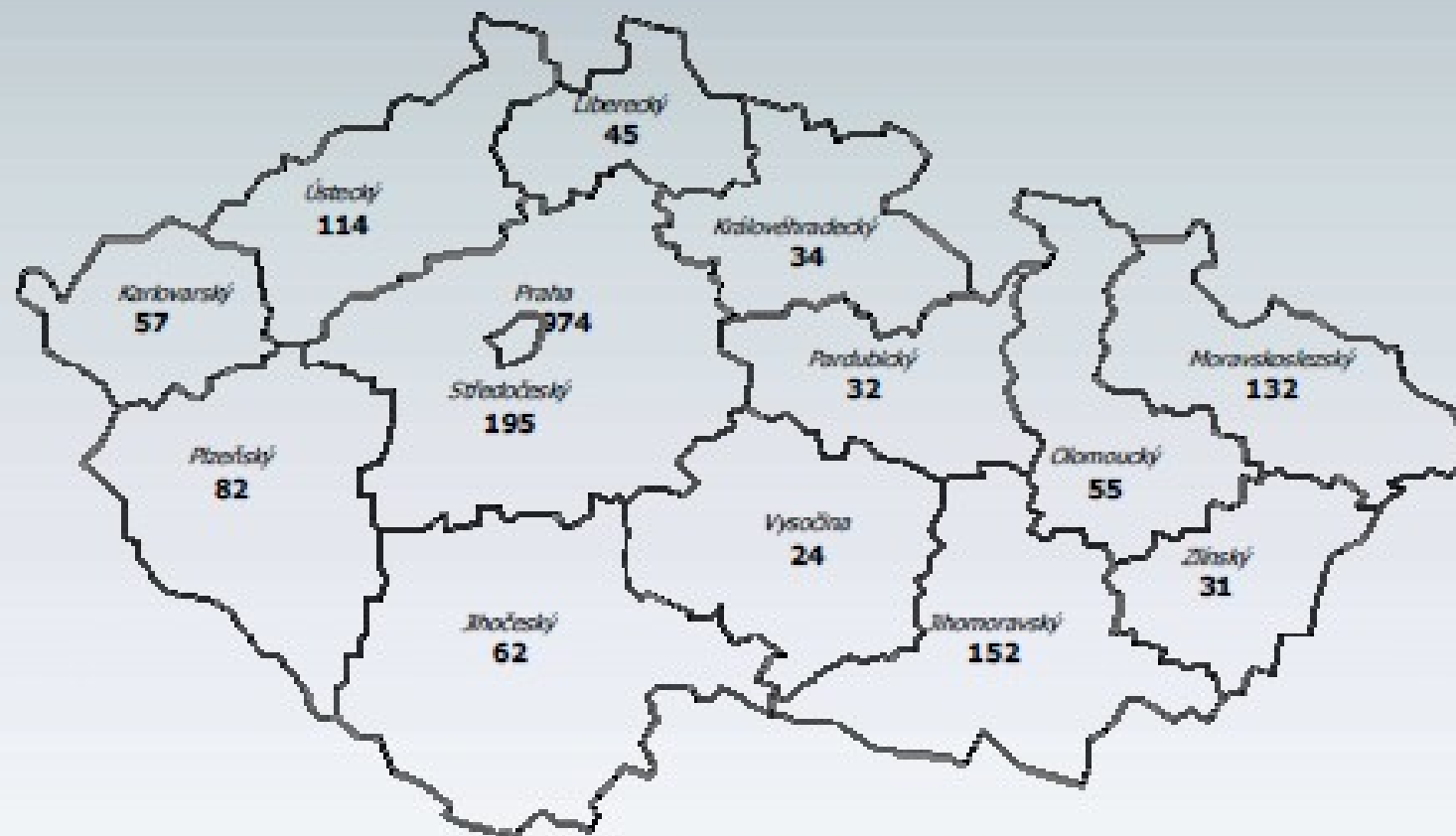

HIV INFEKCE V ČESKÉ REPUBLICĚ - POUZE ŽIJÍCÍ OSOBY PODLE KRAJE BYDLIŠTĚ V DOBĚ PRVNÍ DIAGNÓZY HIV

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Kumulativní údaje ke dni

31.8.2014

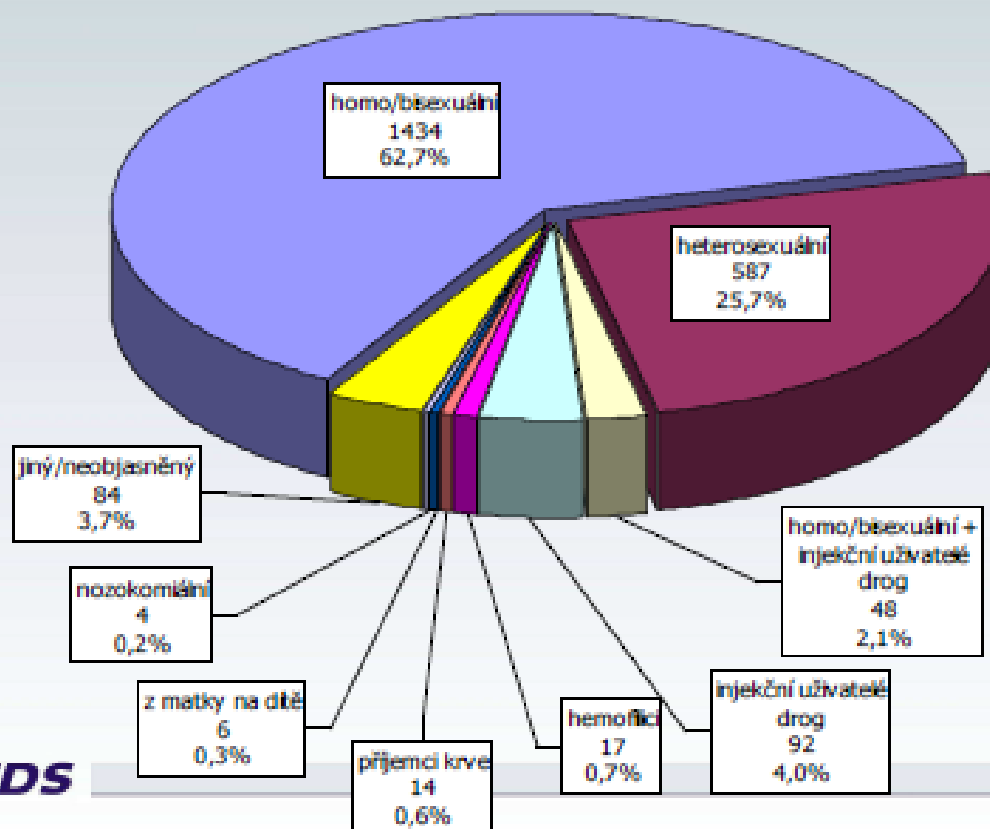
HIV + CELKEM 1989

ROZDĚLENÍ HIV POZITIVNÍCH PŘÍPADŮ V ČR PODLE ZPŮSOBU PŘENOSU

(jen občané ČR a cizinci s trvalým pobytem)

Kumulativní údaje ke dni

31.8.2014

Zdroj nákazy HIV

- **bezpříznakový nosič HIV**
- **nemocný ve všech klinických stádiích**

Míra rizika nákazy závisí na aktuální koncentraci viru v tělesných tekutinách zdroje a na způsobu přenosu viru na vnímavou osobu.

Zdroj nákazy HIV

virus v tělních tekutinách:

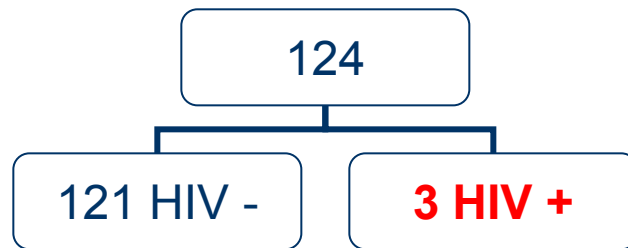
- krev
- sperma
- poševní sekret
- mateřské mléko

**v ostatních – sliny, moč, slzy, lymfa –
velmi malé množství viru – pro přenos nevýznamné**

Přenos HIV

- **krev**
 - sdílení stříkaček při užívání drog
 - sdílení ostrých hygienických potřeb
 - manipulace s materiálem kontaminovaným krví
- **sex**
- **z HIV+ matky na dítě**
 - v těhotenství, při porodu, mateřským mlékem

Počet dětí narozených HIV+ matkám v ČR

HIV se nepřenáší

- polibkem
- běžným společenským a pracovním kontaktem
- použitím hygienických zařízení (WC, sprch)
- krev sajícím hmyzem
- prostřednictvím nádobí
- prostřednictvím potravin

Vyhledávání HIV pozitivních osob

vyšetření protilátek - anti-HIV 1, anti-HIV 2,
vyšetření antigenu p24 HIV 1 (ELISA)

reaktivní („pozitivní“) vzorek nutno
potvrdit konfirmačním testem v NRL
SZÚ (Národní referenční laboratoř pro
HIV/AIDS, Státní zdravotní ústav Praha)

Preventivní vyšetřování protilátek

- **těhotné ženy (informovaný souhlas)**

Rutinní vyšetřování (při každém odběru):

- **dárci krve**
- **dárci spermatu**
- **dárci orgánů a kostní dřeně**
- **dárkyně mateřského mléka**

Testování na vlastní žádost

- **HIV negativní nález stanoví místní virologická laboratoř**
- **negativní nález má zpětnou platnost 1 měsíc před odběrem krve**
- **pozitivní nález stanoví výhradně NRL SZÚ**
(Národní referenční laboratoř pro HIV/AIDS, Státní zdravotní ústav Praha)

Postup při zjištění HIV positivity

- HIV pozitivní klient dostává podrobné informace v písemné formě
- zvolí si jedno ze 7 AIDS center v ČR

povinnost podrobit se léčení vyplývá ze zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví

Postup při zjištění HIV positivity

- HIV+ klient uvede osoby, které mohl nakazit
- tyto osoby musí být informovány, že mohly být infikovány
 - informuje je sám HIV pozitivní klient
 - nebo
 - informaci zprostředkuje lékař AIDS centra
- přesvědčit tyto osoby k vyšetření protilátek anti-HIV
- klient se zavazuje chránit další osoby

Právní povinnosti nosiče HIV

zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví

- **podrobit se lékařskému dohledu a léčbě**
- **ochrana druhých osob**
- **nevykonávat činnosti ohrožující jiné osoby (prostituce)**
- **informovat lékaře před zákrokem a při hospitalizaci**
- **oznámit praktickému lékaři, který poskytuje základní péči, změny osobních údajů (adresa)**